

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Ing. Viery Horčicové a soudců Mgr. Martina Lachmanna a JUDr. Jaromíra Klepše v právní věci

žalobce: **D. T. T.**
zastoupen Mgr. Markem Sedlákem, advokátem
sídlem Příkop 834/8, Brno

proti

žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**
sídlem náměstí Hrdinů 1634/3, Praha 4

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 24. 6. 2016, č. j. MV-82970-4/SO-2016,

takto:

- I. Rozhodnutí žalované ze dne 24. 6. 2016, č. j. MV-82970-4/SO-2016, a rozhodnutí Ministerstva vnitra ze dne 13. 5. 2016, č. j. OAM-16912-20/TP-2015, **se zrušují** a věc **se vrací** žalované k dalšímu řízení.
- II. Žalovaná je povinna zaplatit žalobci do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku náhradu nákladů řízení ve výši 11 228 Kč k rukám Mgr. Marka Sedláka, advokáta.

Odůvodnění:

I. Předmět sporu

1. Žalobce žádal jako zletilé neopatřené dítě o povolení k trvalému pobytu podle § 66 odst. 1 písm. d) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, ve znění do 14. 8. 2017 (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), a to za účelem společného soužití se svým otcem, který má na území České republiky povolen trvalý pobyt. Rozhodnutím Ministerstva vnitra (dále jen „správní orgán I. stupně“) ze dne 13. 5. 2016, č. j. OAM-16912-20/TP-2015, byla žádost zamítnuta s odůvodněním, že žalobce svůj úmysl pobývat na území České republiky neprokázal. Žalobcovo odvolání proti tomuto rozhodnutí bylo zamítnuto napadeným rozhodnutím žalované.

II. Napadené rozhodnutí

2. Žalovaná vzala za prokázané, že žalobce je nezaopatřeným dítětem cizince s povoleným trvalým pobytem na území České republiky, neboť ve Vietnamu prezenčně studuje. Žalovaná však měla za to, že žalobce neprokázal skutečnou vůli žít se svým otcem. Žalobce sice tvrdil, že chce přerušit své studium ve Vietnamu a začít studovat v České republice, avšak toto tvrzení nijak neprokázal. Není úkolem správních orgánů žalobce poučovat o tom, jakým způsobem by měl svá tvrzení prokázat. Žalobce v odvolání uvedl, že pokud by se po udělení povolení k trvalému pobytu vrátil na území Vietnamu a dostudoval tam, nejednalo by se o porušení zákona. Tato odvolací námitka vyvolává podezření, že má žalobce takový postup v plánu.

III. Žaloba

3. Žalobce nejprve namítl nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí, neboť úvaha žalované o tom, že studium ve Vietnamu žalobci brání v přesídlení do České republiky, postrádá vnitřní logiku. Žalobce může své studium ve Vietnamu kdykoliv ukončit a také tento svůj úmysl deklaroval.

4. Dále žalobce svou argumentaci soustředil na zpochybnění právního názoru žalované, že po udělení povolení k trvalému pobytu musí soužití s rodinným příslušníkem v České republice nastat okamžitě. Poukázal na ustanovení zákona o pobytu cizinců o převzetí povolení k trvalému pobytu, která předpokládají několikaměsíční prodlevu mezi udělením povolení a přicestováním žadatele do České republiky. Dále poukázal na ustanovení § 77 odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců, podle něhož lze povolení k trvalému pobytu zrušit, nachází-li se jeho držitel po dobu delší 12 měsíců mimo území Evropské unie, avšak s výjimkou situací, kdy je důvodem tohoto stavu studium v zahraničí. Pokud by tedy žalobce povolení obdržel a hned se vrátil do Vietnamu, nejednal by v rozporu se zákonem, a je proto absurdní zákon vykládat tak, že stejná situace brání vydání povolení.

5. Navíc žalobce poukázal na skutečnost, že aby byl považován za nezaopatřené dítě ve smyslu § 66 odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců, musí zároveň studovat v cizině, jak vyplývá z § 178a odst. 2 zákona o pobytu cizinců. Je tedy v rozporu se smyslem zákona, pokud je žalobci studium v zahraničí zároveň kladeno k tíži.

6. Závěrem žalobce uvedl, že ustanovení § 66 odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců vůbec nelze vykládat tak, že stanoví společné soužití s rodiči jako další podmínku získání povolení.

IV. Vyjádření žalované

7. Žalovaná navrhl, aby soud žalobu zamítl. Uvedla, že jelikož se žalobní body shodují s námitkami uplatněnými již v odvolání, odkazuje plně na odůvodnění napadeného rozhodnutí.

V. Posouzení věci Městským soudem v Praze

8. Městský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v rozsahu žalobních bodů, kterými je vázán (srov. § 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů - dále jen „s. ř. s.“), včetně řízení, které jeho vydání předcházelo. Při přezkoumání tohoto rozhodnutí městský soud vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (srov. § 75 odst. 1 s. ř. s.).

9. Žaloba je důvodná.

10. Soud napadené rozhodnutí v souladu s § 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s. zrušil bez nařízení ústního jednání, neboť bylo založeno na skutkovém stavu, který nemá oporu ve spisech.

11. Nejprve se soud zabýval otázkou, zda je napadené rozhodnutí založeno na správném výkladu zákona. V projednávané věci bylo aplikováno ustanovení § 66 odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců v rozhodném znění, podle něž se povolení k trvalému pobytu bez podmínky předchozího nepřetržitého pobytu na území vydá cizinci, „*který o vydání tohoto povolení žádá jako ... zletilý nezaopatřený dítě cizince, jenž na území pobývá na základě povolení k trvalému pobytu, je-li důvodem žádosti společné soužití těchto cizinců*“. Podle § 178a odst. 2 zákona o pobytu cizinců se nezaopatřeným dítětem rozumí mimo jiné „*cizinec nejdéle do 26 let věku, který nepřetržitě studuje na střední nebo vysoké škole v cizině a Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy nevydalo rozhodnutí o tom, že toto studium je postaveno na roveň studia na středních nebo vysokých školách v České republice*“.

12. Soud konstatuje, že při výkladu ustanovení hmotného práva žalovaná nepochybila. Povolení k trvalému pobytu podle § 66 odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců lze skutečně vydat pouze za podmínky, že žadatel věrohodně tvrdí, že po získání povolení bude na území České republiky s rodičem žít, a toto jeho tvrzení nebylo vyvráceno. Žalobce se mylí, tvrdí-li, že by měl na vydání povolení nárok, i kdyby neměl v úmyslu po jeho vydání trvale žít na území České republiky, jelikož mu zákon umožňuje po získání pobytového oprávnění okamžitě odcestovat zpět do Vietnamu a tam dále studovat. Takový postup by totiž byl obcházením zákona, které představuje důvod pro zrušení povolení k trvalému pobytu podle § 77 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců. Je sice pravda, že podle § 77 odst. 1 písm. c) a d) zákona o pobytu cizinců důvodem ke zrušení povolení k trvalému pobytu není studium jeho držitele mimo Evropskou unii po dobu delší než jednoho roku a nepřekračující šest let, avšak toto pravidlo se týká jen osob, které povolení k trvalému pobytu získaly při splnění zákonných podmínek a až následně odjely studovat do zahraničí. Nelze tedy přijmout žalobcův názor, že by mu mělo být povolení k trvalému pobytu vydáno, i kdyby neměl v úmyslu následně v České republice se svým otcem žít. Tento závěr potvrzuje i Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 23. 2. 2018, č. j. 5 Azs 306/2017 - 24, bodech 12 a 13.

13. Pro právní posouzení věci není relevantní skutečnost, že zákon předpokládá několikaměsíční prodlevu mezi vydáním povolení k trvalému pobytu a jeho převzetím, respektive započítáním pobytu jeho držitele na území České republiky. Žalovaná totiž

žalobci nevytýkala, že by chtěl s otcem začít žít až s odstupem několika měsíců po vydání povolení, nýbrž své rozhodnutí založila na závěru, že zde žalobce s otcem nezamýšlí žít vůbec. Jak vyplývá z výše uvedeného, pokud by byl tento skutkový závěr prokázán, bylo by napadené rozhodnutí v souladu se zákonem.

14. Soud se neztotožňuje s žalobcem, že by skutková zjištění žalované byla nepřezkoumatelná pro nedostatek důvodů. Žalovaná totiž srozumitelně a vnitřně bezrozporně vysvětlila, že podle jejího názoru žalobce nezamýšlí v České republice žít, neboť v odvolání výslovně tvrdil, že by se po získání povolení k trvalému pobytu mohl legálně vrátit zpět do Vietnamu a tam dále studovat. Tento závěr, byť přezkoumatelný, však nemá oporu v provedeném dokazování, respektive ve spisech.

15. Žalobce v průběhu správního řízení srozumitelně, konzistentně a při nejmenším na první pohled přesvědčivě tvrdil, že má v úmyslu přestěhovat se do České republiky za svým otcem, který žije a podniká v Nýrsku v Plzeňském kraji. V plánu měl ukončit své studium ve Vietnamu a dále nejprve studovat český jazyk na jazykové škole v Plzni, kterou přesně identifikoval, a následně studovat konkrétní obor na vysoké škole v Plzni. Žalobce neměl žádný prostředek, jak by mohl tato svá tvrzení prokázat, neboť jeho tvrzení se týkají pouze jeho vnitřních úmyslů, nikoliv již nastalých skutečností. Bylo tedy povinností správních orgánů případně odůvodnit a prokázat buď to, že jsou žalobcova tvrzení nevěrohodná, nerealistická či nekonzistentní, nebo dokonce přímo to, že žalobce svou žádostí sleduje jiný než deklarovaný účel. Jak uvedl Nejvyšší správní soud ve výše uvedeném rozsudku č. j. 5 Azs 306/2017 - 24, bodu 13, *„žadatel je povinen tvrdit, že důvodem žádosti o trvalý pobyt je budoucí společné soužití s jeho rodičem. Pokud tvrdí tento důvod a v řízení není prokázáno, že jím není, resp. je prokázáno, že je důvodem něco jiného, žádosti by mělo být podle § 66 odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců vyhověno. Má-li správní orgán pochybnosti o žadatelem tvrzeném důvodu žádosti o povolení trvalého pobytu, je důkazní břemeno na jeho straně a musí postupem podle příslušných procesních ustanovení správního řádu učinit taková skutková zjištění, která vyvrátí žadatelem tvrzený důvod žádosti, případně bude zjištěn důvod jiný.“* (zvýraznění doplněno městským soudem)

16. Závěr žalované o tom, že se žalobce ve skutečnosti nechystá v České republice žít s otcem a studovat, však podklad ve shromážděných důkazech postrádá. Žalovaná se omezila pouze na odkaz na žalobcovu odvolací námitku uplatněnou i v žalobě, v níž tvrdil, že i kdyby po udělení povolení k trvalému pobytu odcestoval zpět do Vietnamu, nejednal by v rozporu se zákonem. Uplatnění této odvolací námítky však o skutkových okolnostech ani o žalobcovu stavu myslí nevypovídá nic. Z podaného odvolání stejně jako z žaloby je zcela zjevné, že žalobce i nadále trvá na svých dřívějších konzistentních tvrzeních v tom smyslu, že se chystá své současné studium ve Vietnamu ukončit a začít studovat v České republice. Námitka týkající se potenciálního vycestování zpět do Vietnamu za účelem studia byla námitkou právní, nikoliv skutkovou. Žalobce tvrdil, že výklad zákona zastávaný správními orgány je nesprávný, protože i kdyby se skutečně chystal pokračovat ve studiu ve Vietnamu, což však popíral, nejednalo by se o zákonný důvod pro zrušení platnosti již jednou vydaného povolení k trvalému pobytu. Jak soud vyložil výše, tato právní argumentace byla mylná, žalobce však měl plné právo ji uplatnit, měl-li za to, že se jedná o relevantní hledisko pro interpretaci zákona, aniž by z uplatnění takové námítky byl žalovanou vyvozován závěr, že má žalobce v úmyslu dále žít ve Vietnamu.

17. Je samozřejmé, že pouhá skutečnost, že žalobce studoval ve Vietnamu v době podání žádosti, nemůže představovat podklad pro skutkový závěr, že se nechystá přestěhovat do České republiky. Pokud totiž ještě nedisponuje oprávněním k pobytu v České republice, musí žít a studovat ve Vietnamu. Navíc, jak žalobce správně upozornil, ustanovení § 178a odst. 2 zákona o pobytu cizinců výslovně počítá s tím, že dospělé dítě cizince s povoleným trvalým pobytem bude považováno za nezaopatřené, studuje-li v zahraničí. Je-li studium žalobce předpokladem pro naplnění zákonných podmínek pro získání povolení k trvalému pobytu podle § 66 odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců, stěží se zároveň může jednat o podklad pro skutkový závěr, že žalobce tyto podmínky nesplňuje.

18. Žádná jiná zjištění opřená o provedené dokazování, z nichž by bylo možné vyvodit, že se žalobce nechystá po získání povolení k trvalému pobytu studovat na území České republiky, však žalovaná neučinila. Pokud i přesto své rozhodnutí založila na závěru o nenaplnění podmínky budoucího soužití žalobce se svým otcem na území České republiky, vycházela ze skutkového stavu, který neměl oporu ve spisech, a proto musí být její rozhodnutí zrušeno podle § 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s.

VI. Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

19. Soud napadené rozhodnutí zrušil podle § 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s. a podle § 78 odst. 4 s. ř. s. věc vrátil žalované k dalšímu řízení. Podle § 78 odst. 3 s. ř. s. soud zrušil též prvostupňové rozhodnutí, neboť nelze očekávat, že by zjištěné vady byly napraveny v řízení o odvolání. Podle § 78 odst. 5 s. ř. s. jsou správní orgány v pokračujícím řízení vázány právním názorem vysloveným v tomto rozsudku.

20. Výrok o nákladech řízení je odůvodněn ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s., dle něž má právo na náhradu důvodně vynaložených nákladů ten účastník, který měl ve věci úspěch. V nyní projednávané věci byl plně úspěšný žalobce. Jeho náklady tvoří jednak zaplacený soudní poplatek ve výši 3 000 Kč a dále odměna advokáta za dva úkony právní služby podle § 11 odst. 1 písm. a), d) vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), tedy převzetí právního zastoupení a podání návrhu ve věci samé. Podle § 7 bodu 5 ve spojení s § 9 odst. 4 písm. d) advokátního tarifu, činí výše odměny za jeden úkon právní služby 3 100 Kč ($2 \times 3\,100 = 6\,200$). Náhrada hotových výdajů pak dle § 13 odst. 3 advokátního tarifu tvoří 300 Kč za každý úkon ($2 \times 300 = 600$). Odměna advokáta tak činí 6 800 Kč a DPH ve výši 21 %. Spolu se soudním poplatkem tedy žalobci na náhradě nákladů řízení náleží 11 228 Kč.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno, a to v tolika vyhotoveních (podává-li se v listinné podobě), aby jedno zůstalo soudu a každý účastník dostal jeden stejnopis. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 23. ledna 2020

JUDr. Ing. Viera Horčicová
předsedkyně senátu